

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhelyi városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egy em. szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapnak a lapot.

Felolós szerkesztő: Dobay János
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap, szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyi) intézendők.
Kiadóhivatal: K. Vászárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

Dreyfus-per.

Tíz nap óta folyik már a rennesi tárgyalás. Kezdetül fogva óriási érdeklődés kíséri a per minden egyes mozzanatát. Nem tudom, hogy tippelnek-e, hogy fogadásokat tesznek-e a győztesre, de ha nem teszik, azon nagyon csodálkoznom, mert hát a tárgyalás 10-ik napján is még teljes bizonytalanság uralkodik a per kimenetelét tekintetében. Sokan biztosra veszik Dreyfus fölmentését és teljes rehabilitálását, mások még biztosabbak látszanak lenni abban, hogy a szerencsétlen kapitányt újból elítélik. Elfogulatlanul ítélve a dolgokat, azt kell mondanunk, hogy a tárgyalás eddigi menetéből teljes bizonyosságot nem lehetett nyerni sem az egyik, sem a másik irányban, jóllehet Piquart leleplezései, Schneider és Panizardi nyilatkozatai Dreyfus javára billentették a mérleg serpenyőjét. Szívünk is azt sugallja, hogy Dreyfus ártatlan, mert meggondoljuk egyrészt azt, hogy Mercier tábornok milyen frívol hazugságokkal merete belekeverni a német diplomáciát és a német császárt ebbe az odíózus ügybe, ha látjuk, hogy egy másik volt hadügyminiszter: Cavaignac, ki oly csufos kudarcot vallott a kamarában a Henry hamisítványaival, most Schneider ezre-

des, volt francia katonai attasénk leveleinek hamisításával merészel hangulatot csinálni Dreyfus ellen; ha visszagondolunk arra, hogy a Zola-per idején az orleansi hg. nyilvánosan össze-vissza csókolta a gaz Eszterházyt, ha tapasztaljuk, hogy Dreyfus ellenségei még az orgyilkosságtól sem riadnak vissza, csak hogy a védelmet desorganizálják és megbénítsák s másfelől még tekintetbe vesszük, hogy oly férfiak, mint Casimir Périer, Trarieux, Scheurer-Kestner, Zola és Labori egész reputációjukat, népszerűségüket, sőt életüket is kockákára vetik egy tőlük teljesen távol álló, mindenki által elhagyatott, ellenszenves ember érdekében, csak hogy az igazság ügyét dadalra juttassák; ha megszívleljük, hogy Piquart ezredes valóságos vértanúságot szenved, amiért Dreyfus bűnösségében kételkedni merészelt: lehetetlen föl nem ismerni ebben a végzetes tusában az egymással szemben álló erkölcsi erők értékét és minőségét.

Hisz annyira nyilvánvaló a Dreyfus-ellenes tábor erőszakossága, a cél elérésére használt eszközök erkölestelensége, hogy hosszas gondolkodás nélkül is fölvehetjük a kérdést: az igazságnak, avagy az igazságtalanságnak van-e szüksége ily erkölestelen eszközökre? És kérdezhetjük: nem-e valószínűbb az, hogy Franciaor-

szág legnagyobb szellemei, a politikai, az irodalmi és jogászvilág kitünőségei azon fél mellé szegődnek, a hol az igazság van, mintsem oda, a hol a honarulás sötét büne rejtőzik!

S kik is azok, akik a Dreyfus-ellenes mozgalom látható fejei? Déroutéde, Rochefort, Arthur Mayer, Drumond és mindazok, akik oszlopos támaszai voltak néhai oulanger tábornoknak és minden olyan mozgalomnak, melynek éle a köztársaság ellen irányult. S ki ne látná be, hogy itt nem annyira a Dreyfus becsülete, mint a köztársaság léte körül forog a harc és küzdelem.

Lehetetlen, hogy egyetlenegy ember, legyen egyénileg bármily ellenszenves s büne legyen bármily visszatartó, annyi gyűlöletnek és a szenvedélyek oly heves, összetűzésének szolgálon ütközési pontul, mint aminek Franciaország színhelye, amióta a Dreyfus-per revíziójára irányuló mozgalom megindult.

Hisz épp az a Dreyfus legnagyobb baja és tragikum, hogy sokkal fontosabb eseményeknek szolgálnak az ő csekély személyisége alapul és okul, mint amire tehetségénél és kvalitásánál fogva predestinálva van. Legfelebb epizód szerepre látszik alkalmasnak és ime: a sors szeszélye vezérlő szerepet juttatott neki egy histó-

TÁRGZA.

VADVIRÁGOK.

— Rajz. —

Amint a tavasz lehelletét érzi, a fővárosi embert ellenállhatatlan vágy vonja a vidékre. Elgondolja, hogy mennyivel kellemesebb ilyenkor a szabad mezőn bolyongani, az éledő természet ölni, vadvirágok közt.

Ah, igen, a vadvirág! Ez kedvence a fővárosi gavaléroknak. Budapest ezizomás hölgyeit már meguntta és egy falusi kis leány körében szeretne föléledni. Oh, ezek a falusi leánykák egészen mások. Nem ismerik a pirosítót, a pudert. Nem tesznek latra minden szót, mielőtt kimondják. Nyelvecskájuk szabadon pereg, őszinték, nyitak. A csalafaságot csak hírből ismerik.

Igy vélekedett Fehér Géza a falusi libákról. Ő persze a fővárosban nevelkedett és vidéken még alig járt. Legfeljebb 1—2 napot töltött ott gyermekkorában, de ezek az emlékek régen elmosódtak. Annál forróbban vágyott a „vadvirágok” ismeretsége után, mint a hogy ő a vidéki hölgyeket nevezte.

A kirándulásra való alkalom már régen kínálkozott, mert nagynénje, Boronkay Sándor földbirtokos neje már régen hívta falusi birtokára. De Géza mindeddig sehogysem tudta magát rászánni az utra. Pedig anyja, özvegy Fehérné, is mindig biztatta, hogy nézze már meg vidéki rokonait.

Géza az utolsó időben annyit hallott a vidék-

ről, a vidéki hölgyekről, hogy közelebről is megakarta azokat tekinteni. De aztán a hiuság is kergette őt, mert elgondolta magában, hogy miként fog az ő szelleme sziporkázni a falusi leányok közt, miként fogják ezek őt megbámulni és mily nagy hódításokat fog ő ottan véghez vinni.

Nyugodt méltósággal ült a vonatra, mint ahogy fővárosi fiatal emberhez illik. Komoly redőkből vont a homlokát és mély szánalommal gondolta el magában, hogy mily óriási izgatottságot fog megjelenése kelteni a vidéki hölgyek körében.

De hasztalan fognak azok kegyeért esengeni. Az ő szíve jég és közönyös minden nő iránt. E jégburkolatot a fővárosi hölgyek tüzes pillantásai se tudták megolvasztani. Hát mit árthatnak neki akkor azok az együgyű falusi leányok, kik bizonyára még a szeme közé se mernek nézni.

Az állomáson Boronkay Sándor urambátyám várta két tüzes szürkével. Amint Géza kilépett a kupéból, Sándor mindjárt úgy mgához ölelte, hogy ropogott bele minden esontja.

— No, csak hogy végre leereszkedtél hozzánk is, — szolt igaz magyar vendégzeretettel Boronkay. Persze ti fővárosiak lenézitek a szegény falusiakat, azt hiszitek, hogy Budapesten tul nincs is élet.

— Azt épen nem hisszük, felelt Géza, de azért annyi szent, hogy falun nem szeretném tölteni életemet.

— Persze, mert nem ismered a falut, rántott egyet a vállán Boronkay. Ismernéd meg csak a mi életünket, tudom eszedbe se jutna soha a nagy város. Minő disznótorok vannak itt, minő ivások! Aztán mennyi temérdek szép leány!

Géza csak ajkát bigesztette a falu magasztalására. De midőn Boronkay kastélya elé érték, mégis csak meg kellett vallania, hogy csinos falusi lak az. Szép virágos kert terült el megetté, mely a Lili gondos kezére vallott.

Amint a hintó befordult az udvarra, Boronkayné és Lili már ott állottak a verandán, hogy a vendéget fogadják. Szívélyesen üdvözlötték a kiszállókát és annyit Gézának rögtön el kellett ismernie, hogy a Lili nagyon szép kis leány.

A falusi leányokról alkotott véleménye is egyszerűben megingott, amint a Lili ezüsthangja megcsendült, mert a kis eszemadta ugyancsak nem restelkedett a fővárosi ifju előtt, de úgy peregett a nyelve, mint a parancsolat.

A jó bortól és a szép leány szemétől mámorosan tért Géza nyugalomra. Egész éjjel vadvirágokról álmodott. Szép falusi leányok inceskedtek vele, kik vadrózsákat tartottak kezükbe és azzal szívét sebeztek meg.

Amint másnap felkelt, már a reggelivel várta őt a család. Jó bivalytejes kávéval, sonkával, théával, kínálták a vendéget. Azt el kellett ismernie Gézának, hogy jobban élni Budapesten sem lehet.

Délután ájtott a Lili barátnője, Molnár Ilona, egy nagyon szép, barna leány. Lehet, hogy a kíváncsiság is hajtotta a kicsikét; bizonyára látni akarta a fővárosi urat, amire bizony kis falujokban nagyon ritkán kínálkozott alkalom.

A szép Ilus meg éppenséggel elbájolta Gézát. Az első pillanatban megvallotta magának, hogy ilyen gyönyörűséges leányt még Budapesten se látott soha. Minő szépség! Micsoda elragadó teremtsé!

riai jelentőségű drámában. Gyenge vállal nem bírják elviselni a feladat súlyát. Neki el kell buknia ebben az irtózatosságművészetben, akár igaza van, akár nincs. Akár fölmentik, akár elítélik. Ez az ő fátuma.

De hát igaza van-e? Ismétljük, hogy az eddigi tárgyalások menetéből és eredményéből egész biztonsággal erre következtetni nem lehet. Legalább a megtámadhatlan jogi és ténybeli alap nem látszik még elég szilárdnak. De még kevésbé lehet következtetni az eddigi eseményekből az ő bűnösségére. Óhajtható, — hogy ha már ennyire eljutottak a francziák és ez ügy kapcsán ennyire kompromittálni kellett a francia hadsereget és Franciaország külügyi relációit — e nagy ár fejében az igazság végre a maga teljes voltában kiderítessék. Vajjon meg fog-e ez történni? Alig hihetjük, ha csak az utolsó pillanatban valami csoda nem történik, mely ennek a nagy eselszövénynek legtitkosabb rugóiról is lerántja a leplet. A nemzetközi politika szempontjából azonban a Dreyfus-per kimenetelénél is sokkal fontosabb az, vajjon a köztársaság kiheveri-e ezt a nagy megpróbáltatást és nem fogja-e ez a nevezetes pör a köztársaság vesztét okozni.

Roget, Mercier, Boisdéffré, Billot, Gonze, Zurlinden és még egy csomó tábornok vakmerő viselkedése, a Derouhéde nevében kapcsolatos összeesküvés, a gyáva Rochefort szökése, a Guérin-féle epizód és a Labori elleni merénylet mind-megannyi bizonyíték arra, hogy a köztársaság ellenségei a végső harcra is készek.

A köztársasági kormány tudatában van a nagy veszélynek s bizonyára nem az ő éberségén és erején mulik, ha a köztársaság ellenségei mégis felülkerekednek. De amennyire a francia viszonyokat innen a távolból meg lehet ítélni, azt kell hinnünk, hogy Dreyfus és a

köztársaság ellenségei többségben vannak s így a veszedelem, mely a köztársaságot fenyegeti, csak nehezen lesz elhárítható.

De talán korai is még most végleges ítéletet mondani, illetőleg konzekvenciákat vonni a gyorsan rohanó eseményekből a végső eredményekre.

Az egyes epizódok s minden napnak újabb s újabb szenzációi különben is annyira lekötik mindenkinek a figyelmét s annyira váratlan és meglepetésszerű fordulat származhatik még ebből a Dreyfus-ügyből, hogy legjobb a végleges ítéletet elvárni mindaddig, amíg a rennesi tárgyalást teljesen be nem fejezik és amíg nem ismerjük a hadbíróság ítéletét.

Am ha látjuk azt a gyűlölséget, melyet a két ellentábor a végtárgyalás megkezdése óta egymással szemben tanusít és nézzük a szenvedelmeknek azt a lobogó tüzt, mely Franciaország összes lakóit ádáz testvérharcra hevíti, komor sejtelmek támadnak bennünk a jövő iránt és aggódva kérdezzük: mi fog még történni a koczka eldőlése, a per kihirdetése után? Akármilyen lesz ez a verdiktum: fölmentő, avagy marasztaló, az elégtelenség és bosszuvágy moraja végig fog zugni egész Franciaországban.

Vajjon tudatában van-e Dreyfus annak a nagy veszedelemnek, amelybe az ő személye, az ő ügye — bizonyára akarata ellenére — a republikát sodorta? Nem hisszük. De még ha tudatában is volna ama szerep jelentőségének, melyet végzete neki kiosztott, akkor sem állíthatná meg többé az események folyamatát. S íme ő, kit öt év óta folyton a halál árnyékolt, Labori megsebesülése után még kedvet érez ahhoz, hogy egy hadnagyot megszóljon azért, mert ez elfelejtett, vagy nem akart neki szalutálni. Ebben ismerem én föl Dreyfus egész egyéniségét. Nem ilyen anyából vannak gyurva a történelmi alakok, s ha Dreyfus neve mégis kapcsolatos egy

nevezetes és történelmi fontosságú eseménnyel, annak csak a sors iróniája lehet az okozója.

S a sors legnagyobb iróniája bizonyára abban nyilatkoznék meg, ha épp a szerencsétlen Dreyfus miatt kellene elpusztulni a harmadik köztársaságnak.

Székely Sámuel.

Háromszékvármegye.

Budapest, aug. 18.

A „Budapesti Hírlap aug. 19-iki számában tüzetesen foglalkozik a Háromszékvármegye által kiadott millenáris Emlékkönyvről.

A díszművet következőleg méltatja:

A millenáris évet megelőzőleg Eötvös Loránd báró rövid minisztersége idejét kihasználva, felhívta a törvényhatóságokat, hogy történetüknök egy-egy kimagasló jelenetét szobrászszal vagy képpel örökíttessék meg. Háromszékben azt találták, hogy egy monografia többet ér. Így készült és látott világot az a tetemes kötet, a mely technikai kiállítását illetőleg, igazán dicséri a Jókai-nyomdát.

Szívesen foglalkozunk a derék székely vármegyének változatos, szenvedésekben gazdag múltjával; örömmel utalunk a jelen fejlődést ígérő csíráira, a melynek száma sajnos, csekélyebb, mint mi óhajtanók. A monografia, melynek egyes fejezeit Csifó Salamon, ifj. Gödri Ferencz, Dobay János, Székely György mellett egy egész csomó író állította össze, betekintést enged a vármegye életébe, igyekszik feltüntetni speciális vonásait és azokat az eredményeket, melyeket évszázados küzdelmek révén elérni sikerült.

A távolmult nagyon homályos, a rómaiak azonban kétségkívül otthon voltak a mai Háromszékben. Bereczknél, Kézdi-Vásárhelynél kasztrumjuk állott, valószínűleg része a határt védő erőnek. A mi azután következett, annak nagy része is csak kombináció, de az már eléggé bizonyos, hogy Háromszék Szepsi, Kézdi és Arbai székek egyesülése folytán állott elő.

Földműves és katona volt a háromszéki székely és bányalakosság. A főnemese, löfők és közrendből állott, a politikai, vagy éppen magánjogok tekintetében ezek között számbavehető különbség nem igen volt. A jobbágyság a XVI. században honosult meg. Nagy vagyon, szembeöltő gazdagság e darab földön nem gyűlt össze soha. Kiterjedt városok nem keletkeztek. Sepsi-Szent-György mellett csak K.-Vásárhely emelkedik ki, de ennek lakossága, a mint a monografiában Dobay János dicséretes alapossággal kimutatja, erősen és folytonosan apad. Az ok a kivándorlás és a születések megegyezése. Tehát gazdasági és erkölcsi okok.

Az oláh vámháboru, az iparosok ennek folytán bekövetkezett apadása, a szemes termékek ár-hanyatlása miatt nem egy helyet inprodutívá lett földmívelés mellett a pénzintézetek és vasutak szaporodása nem ütötte helyre a tétovázó rést. Pedig Háromszék élén több, mint husz év óta Potsa József áll, a ki nem fárad bele abba, hogy meggyőjt nemcsak közigazgatásilag, hanem vagyonilag is emelje. Azok a dicséretes, melyeket főleg néhány év előtt divat volt a székelységre halmozni, sok tekintetben nem tettek jót. Szükségszerűen lankasztották az előretörésként és hozzájárultak annak a boldog ön-elégültségnek terjesztéséhez, mely a monografiának nem egy lapjáról sugározik. Kozmának husz év előtt a Székelyföldről megjelent műve más hurokat pengtet s meztelenebbül kimondja az igazságot, ha fáj is. Igaz, hogy sokat az sem használt, az akkor kiemelt sebek máig is fájnak és gyógyíthatatlanok.

A műnek egyes részei kellemes és tanulságos olvasmány. Főleg a történelmi rész, a 48-as események kötötték le figyelmünket. A székelység erejének, törhetetlen hazafiságának és bátorságának bizonyosságai az akkor elért eredmények.

A monografia kiterjeszkedik a népnek gazdasági életén kívül, erkölcsi világára is.

Tárgyalja az egyházi és közművelődési viszonyokat, itt-ott a nép szokásait. E közben hangja nem egy helyen nagyon is patriarkális lesz. Képei

Oh az ilyen vadvirág kedvéért lemondana biz ő a főváros örömeiről és akár pusztában is eltöltendő életét.

Géza érezte, hogy baj van. Valósággal rajongott a kis Ilonáért, s nem mozdult mellőle. Amint egy szép nyári délutánon egyedül maradtak a kertben, hirtelen csak így kezdett beszélni:

— Bájos Ilona nagysád, közeledik már a bucsu órája és mondhatom, hogy én nagyon nehéz szívvél válok meg innét.

— Ugyan ne mondja, mosolygott Ilona. Hiszen én mindég azt hallottam, hogy ön nagyon rossz véleménynyel van a vidékéről és csak a fővárosban érzi jól magát.

— Így volt az eddig, sóhajtott Géza, de bezzeg a nagysád ismeretsége ugyancsak alaposan megváltoztatott engem.

— Tudom, tudom! A fővárosi urfiak ilyen üres bókokkal szokták megzavarni a szegény falusi leányok fejét.

— Hát olyan képmutatónak tart engem, Ilona nagysád! Higgye el, hogy végtelenül szeretem, imádom. Az ön kedvéért kész volnék lemondani a fővárosi életről! Az ön kedvéért falusi magányban tölténém életemet.

— Ki tudja, hogy nem bálná-e meg e szándékát.

— Soha! Érzem, hogy örök az a szerelem, mely szívemben lobog, többé el nem mulhat, mert így még nem szerettem senkit.

— Lássá, lássa!

— Én önt elkísérem az oltárhoz és ha épen

kívánja, még arra is ráállok, hogy az ön oldala mellett itt maradjak a kis faluban.

Ilona nem felelt. De Géza a hallgatást úgy magyarázta, hogy beleegyezés. Visszautazott Budapestre, de a bájos leány arcától nem tudott szabadulni. Folyton előtte lebegett a szép angyal.

Buskomorságát észrevette anyja, aki nagyon féltette egyetlen fiát. Vallatni kezdé Gézát, aki őszintén meggyőnt.

— Ha csak az a baj, szólt Fehérné, akkor segítünk rajta. Majd megkerem számodra a leány kezét és ha odaadják, amiben nem kételkedem, elveszed feleségül. Én pedig veszek ott közelben valami kis birtokot és falura megyünk valamennyien.

— Igen, anyám, falura! kiáltott Géza lelkesülten. Hiszen csak falun él az ember igazán. A boldogság mezei virág, a főváros üvegházaiban nem terem meg.

— Ej, de megváltozott az izlése, gondolta magában Fehérné, de azért nem szólt, mert nem akarta fiát megbántani.

Géza óhajta szívesen. Az Ilona falujában ép egy kis birtok volt eladó, melyet özvegy Fehérné megvásárolt. Az Ilona kezét csakugyan nem tagadták meg Gézától és az ősszel meg is ülték a menyegzőt.

Boldogan élt az ifjú pár falun és ha özvegy Fehérné néha inceselkedve kérdezte fiától, hogy nem vágyik-e a fővárosba, ez rajongva ölelte meg kis feleségét s így felelt:

— Nem adom én egész Budapestért az én kedves Ilonámat!

—nyi.

megörökítik a Mikes, Beldi, Szentkereszt kastélyokat; a vármegye fürdőit: Előpatakot, Málnást, a híres Pokolsárt és mindazt, mi erre a monografia szerkesztőinek nézete szerint méltó.

Háromszék főleg a multban jelentékenyen hozzájárult a nemzet szellemi horizontjának tágításához. Cserey Mihály, Mikes Kelemen, Bod Péter, Kőrösi Csoma Sándor, Kriza János, Mikó Imre gr., Bálint Gábor, Bedő Albert és az öreg Barabás Miklós mind Háromszéknek szülöttei és mutatják azt, hogy a szép határszéli megye nem csak ügyes iparosokat, bátor katonákat, hanem olyan férfiakat is növelt, a kik megállottak helyüket a művészi világban és nem könnyen muló értékű műveket alkotnak a szellemi élet terén.

Szülő megyéjük tartozott azzal nekik, hogy emléküket megörökíttesse.

A Dreyfus-pör.

A rennesi tárgyaláson ma Dreyfus vádlói szerepeltek. Cuignet őrnagy, Dreyfus egykori kollégája a vezérkarban s Henry hamisításának felfedezője, azzal vádolja Dreyfust, hogy sokat szimatolt a vezérkarban. Fölhívta a haditörvényszék figyelmét arra is, hogy a hadügyminiszteriumban még egy titkos dossier van, amely az idegen hatalmok katonai attaséinak a vezérkari tisztekkel való érintkezéséről szól.

Boisdeffre és Gonse volt vezérkari főnökök vallomásaiban semmi újat nem mondtak, csak azt emlegették, hogy még mindig meg vannak győződve Dreyfus bűnösségéről.

Az ülés végén szóhoz jutott Billot volt hadügyminiszter is, de csak jelentéktelen dologról tett vallomást. Dreyfus a Cuignet vallomására következőleg nyilatkozik:

A tanu engemet szimatolónak nevezett. Az igaz, hogy Cuignet őrnagy úrtól háromszor kértem közvéleményeket a vasut hálózatról, de ezt csak főnökömmnek, Berthin őrnagynak, a parancsára tettem. Lelkem egész erejével tiltakoztam a vádak ellen, amelyeket ez a tanu egy óra óta hoz föl ellenem, ártalan ember ellen.

Az igazi áruló.

Bécs, aug. 19.

A N. Fr. Pr. római tudósítója szerint az a nyilatkozat, amelyet Panizzardi a francia kormányhoz juttatott, azt az állítást foglalja magában, hogy a Cette canaille de D...-ben a D. egy olyan személyre vonatkozik, akit a francia kormánynak a főnforgó körülmények között régen ismernie kell. Ez a valaki még ma is büntetlenül sétál Páris utcáin, dacára annak, hogy a D.-vel való azonosságát kétségtelenül megállapították. Panizzardi Párisban egy bálünnepély alkalmával nyilatkozatait és egyéb meggyőződéseit Cavaignac jelenlétében megerősítette. Mindez azonban nem használt semmit, noha francia vezérkar ismeri a teljes igazságot, annak a D.-nek mégis Dreyfusnak kell lennie.

A Neues Wiener Abendblattnak jelentik: Párisi diplomáciai körökben tudatjuk, hogy a nagyhatalomnak összes katonai attaséi teljesen tisztában vannak azzal, hogy ki a valódi bűnös. Dreyfus bűnösségében — mondja a tudósítás — senki sem hisz.

Bécs, aug. 19. Ma itt átutazó francia politikus-sal volt alkalom beszélgetni, akitől megkérdeztem, hogy mit tart a Dreyfus-ügy kimeneteléről és következményeiről.

— Nagyon meglepő, mondotta többek közt a francia publicista hogy senkinek sem tűnt föl nagyobb mértékben Du Paty magatartása. Betegsége és állandó vonakodása, hogy a rennesi hadbíró előtt megjelenjen, bűnös lelkiismeretével függ össze és nem sokára ki fog derülni, hogy tulajdonképeni áruló a Dreyfus ügyben Du Paty volt. A Cette canaille de D... mondatot Cette canaille de Du Paty lehet helyettesíteni. Ennek a dolognak a kiderítése már nem várhat magára sokáig. Beavattott körökben azt is tudni vélik, hogy Henry ezredes tulajdonképeni gyilkosa is csak Du Paty lehetett.

Labori.

Rennes, aug. 19.

Labori állapota folyton javul. Tegnap délután felesége karján sétálgatott házigaárdájának, dr. Baschnak kertjében. Este Demange és Mornard meglátogatták, akikkel hosszabb ideig tanácskozott.

Budapest, aug. 21.

A rennesi haditörvényszék ma már egy kissé meggyorsította végtelen hosszú tárgyalását: minden tanu elmondhat mindent, amit csak tud, — de csak a Dreyfus-ügyről.

A elnök erélyességének eredménye, hogy ma már hat tanuval végzett a törvényszék; a hat tanu közül öt Dreyfus ellen vallott, de mind csak az életmódját és a jellemét kifogásolta; magát a bűncselekményt nem hogy bizonyítani tudnak, hanem ugyszólván nem is tudnak róla semmit. A hatodik, a „mentő” tanu, a titkos rendőrfőnök, a rokonszenvenél épen úgy nem tud egyebet hangoztatni, mint ahogy a másik öt tanu vallomásában esupán az ellenszenv a kétségtelen, konkrét dolog.

A maiakkal együtt eddig huszonhárom tanu mondotta el „véleményét”, s a bírák ma is aligha okosabbak, mint a tárgyalás első napján.

A Dreyfus-per Párisban is nagy izgatottságot kelet. Nap-nap után tüntetések vannak. A mult vasárnap szintén tüntetés volt, mely alkalommal a rendőrök a közönséggel összetűztek. Dulakodás közben több rendőr s 380 tüntető megsebesült. Ugy látszik, hogy a Dreyfus-pör csak ezután fog még igazi zavarokat előidézni.

Tanügy.

Felvétel a kézdivásárhelyi áll. polgári fiúiskolába.

A kézdivásárhelyi áll. polgári fiúiskolánál a beiratás szeptember 1—5-ig fog megtartatni d. e. 8—12 és d. u. 2—4 óráig az intézet helyiségében.

Tandij egész évre 4 frt, beiratási díj 65 kr. Hiteles szegénységi bizonyítványt felmutató tanulók csak beiratási díjat fizetnek. Az ujonnan belépő tanulók hozzanak magukkal anyakönyvi kivonatot, iskolai s esetleg újraoltási bizonyítványt.

Szeptember 6-án a javító és magánvizsgálatok fognak megtartatni, 7-én az iskolai év megnyitása.

K.-Vásárhely, 1899. augusztus 20.

Baló László,
igazgató.

Ujdonságok.

— Időjárásunk. Mintha csak készülne az idő, „elrekedni”, oly hüvös van. Eddig csak nyugati szél kényszergetett s most a Nemere kis öse az Ojtoz szele dudorász példás esővel és kitarással. Különösen a mostani kollektlen időjárás csak folytatása a tavasz óta uralkodó abnormis időnek s igazán nehéz volna kitalálni, hogy „mikor lesz már jó idő?” A hőmérő állandóan 10 C. fok körül van, de többször alatta, mint felette.

— Ostendéből. Mint említettük Benke Gyula képviselőnk Ostendében nyaral. Ott vannak Parányi és Hegedüs miniszterek s ezeken kívül egy néhány országgyűlési képviselő s nagyszámu magyar család. Oda várják e hó 20-ika után Széll Kálmán miniszterelnököt is. Tehát ezen híres világfürdőn a magyarok ugyancsak szépen vannak és lesznek képviselve. Benke Gyula ur még néhány napig Ostendében időzik s azután Schweitzon át jövő hó 10-ike körül Budapestre visszatér.

— Szent István király ünnepét fényesen ülték meg K.-Vásárhelyt. Szombaton a város ki volt világítva s másnap a templomokban istentisztelet volt, melyen részt vettek az összes hatóságok.

— Királyunk születésnapját impozáns módon ünnepelte meg Kovászna közönsége. 17-én este kivilágították a hivatali helyiségek, a fürdőépülete, s több magánház. Majd a fürdőzenekar hazafias darabokat játszott, melynek hangjainál a tüntető tömeg „éljen a király” kiáltások között végig vonult a főbb tereken. Emelte az ünnepély méltóságát az is, hogy Kozák jónövű bandája ezen alkalommal rézhangszere-

ken játszott. A zenekar a sétatéren szintén szép, hazafias és magyaros darabokat játszott, honnan aztán a kiindulási helyre vonult vissza, harsogó zene mellett. Másnap isteni tisztelet tartott a templomban, hol megjelent a kir. járásbíró, kir. adóhivatal, szolgabíró, isk. gondnokság, előljáróság, tanítókar, az intelligencia nagyrésze, a csendőrség, pénzügyőrség, az ipartestület, stb. Majd Szakács Ferenc s. lelkész mondott egy, a szónoklat magaslatán álló, gyönyörű imát, mely mindenkit jólesően lepett meg; ezzel az ünnepély véget ért.

— Hogyan lehet a termést leggyorsabban betakarítani? Hát úgy, hogy az ember száraz katángat és a haszontalan gíz-gáz a legmelegebb és tikkasztó időben felgyújtja a mezőn. Akkor aztán felül a terméssel megrakott szekérre, s daczára az igáslovak tiltakozásának, jól közébük vagdal az élőmozdonyoknak, s berobog a lángtengerbe. Akkor aztán a lovak megkötik magukat, vagy ha meg nem bokrosodnak is, a láng belekap a gabonába, az pedig meggyul, hogy fejjel rohan le a szekérről az ember. A termés persze elég, s még szerencse, ha a szekeret s a lovakat meg lehet menteni. Legalább így cselekedett egy kovásznai ember — mint beszélük. Hisszük, hogy a találmányára nem kér patens-t az illető.

— Esküdtbíróági termék felszerelése. A marosvásárhelyi ker. és iparkamara tudatja, hogy a Csikszeredai esküdtbíróági helységek felszerelésére szükséges butorzat, az ottani kir. törvényszék elnökének irodájában f. évi augusztus 20-án d. e. 10 órakor nyilvános, árlejtésen biztosítatik.

— Beiratkozások. A k.-vásárhelyi iskolákban a beiratkozások szeptember 1-én veendik kezdetüket. A hatóság a szülőket, gyámokat előre is figyelmezteti, hogy a ki gyermekét, vagy gyámoltját legkésőbb szept. 15-ig be nem iratja, súlyos pénzbüntetéssel fog sulytatni.

— Gyárosok figyelmébe. A kereskedelmi miniszter Chifl Lipót tanárt és gépészmérnököt bízta meg a marosvásárhelyi iparfelügyelőség hatáskörébe tartozó összes gyárok megvizsgálásával.

— Vége a tilalomnak. Talán a szegény Dreyfusnak sincs olyan szomorú sorsa, mint a minő van a szegény nyulaknak, mióta a vadászati tilalom aug. 15-én lejárt. Erdők, mezők harcedzett Nimródokkal vannak tele, dörögnek a puskák s foly az ádáz harc ama legfőlényebb, legrövidebb farku és legizletesebb husu állatkák ellen. A szegény nyulacsaknak nem lévén hosszabb eszük és törvényismeretük, mint farkuk, nem tudják mire vélni, hogy az ember, mely oly szeliden és loyálisan viselkedett irántuk február 15-től aug. 15-ig, most miért tör életükre, mert fogalmuk sincs, hogy hátuk, melynek ők oly kevés hasznát veszik, mily izletes falatokat nyujtanak az emberi szájnak és azt sem tudják, hogy az ember a legvérengzőbb állat, egy jó falásért mindég képes egy életet kioltani. Különben a szegény üldözött állatkáknak némi vigasztalásul szolgálhat, hogy nem minden serétnék az a rendeltetés, hogy nyulat testét s a koczavadások tudományát kevesebbre szabta annál, hogy minden lövés találjon.

— Értesítés. A kézdi-vásárhely-kantai róm. kath. ötosztályu gymnasiumban a nyilvános tanulók fölvétele és beírása szeptember 1., 2. és 3. napján a gymn. épület emeleti részében történik délelőtt 8—12 óráig és délután 2—6 óráig. Augusztus hó utolsó napjain tartatnak meg a félévételi, javító és pótló vizsgálatok. Szeptember 4-én nyitattik meg az új tanév ünnepélyes istentisztelettel, a tanulók elrendezésével s a tanórarend kiosztásával. Szeptember 5-én megkezdődnek a rendes előadások. A tanulók által fizetendő díjak: a) A tandij I—IV. r. katolikus vallásuaknak egész évre 5 frt, más vallásuaknak 10 frt, V. oszt. katolikusoknak 10 frt, más vallásuaknak 20 frt; b) Az „Értesítő” nyomtatási költségeire 50 kr; c) Ifjúsági könyvtár gyarapítására 50 kr; d) Az országos tanári nyugdíjalapba 3 frt; e) Beiratási díj 1 frt; f) Az esetlegesen előidézhető károk jóvátételére 1 frt óvadék. A beírás alkalmával minden tanuló köteles 6 frtot azonnal fizetni, a tulajdonképeni tandiját két részletben még pedig november 15-éig és márczius 15-éig. Kézdi-Vásárhelyt, 1899. évi augusztus hó 18 án. Hassák Vidor, főgymn. igazgató.

Hirdetések.

PERL JÓZSEF

fogorvos,

American Dentist,

Kézdi-Vásárhelyre érkezett és 8 napig itt fog tartózkodni, rendel a „Millennium“-szá-
lodában.

86. (2-2.)

Sz. 1990/1899.
tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kovásznai kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a zabolai ev. ref. egyház végrehajthatónak Cseh Gáspár végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a k. vásárhelyi kir. törvényszék (a kovásznai kir. járásbíró) területén lévő, Gelence község határára fekvő, a gelencei 262. sz. tjkvben A + alatt foglalt 856., 857., 858., 859., 860. és 861. hrszámú ingatlanra 446 frt; az 1723., 1724. hrsz. ingatlanra 31 frt; az 1781 hrsz. ingatlanra 22 frt; az 1875. hrsz. ingatlanra 11 frt; a 2649., 2650. hrsz. ingatlanra 27 frt; a 3423 hrsz. ingatlanra 9 frt; a a 4468. és 4469. hrsz. ingatlanra 61 frt; az 5507/2. és 5508. hrsz. ingatlanra 3 frt; a 6027. hrsz. ingatlanra 33 frt; a 6076. hrsz. ingatlanra 22 frt; a 6749., 6750. és 6751. hrsz. ingatlanra 31 frt; a 6938. hrsz. ingatlanra 8 frt; a 7233. hrsz. ingatlanra 28 frt; a 8850/3. és 8851/3. hrsz. ingatlanra 7 frt; a gelencei 566. sz. tjkvben A + a. foglalt 3055. hrsz. ingatlanra 19 frt; a gelencei 875. sz. tjkvben A + 3129., 3130., 3131., 3132., 3133., 3134., 3135., 3136., 3137., 3138. és 3139. hrsz. ingatlanból Cseh Gáspár tulajdonjándóságára 11 frt; a gelencei 858. sz. tjkben A + 4725., 4726., 4728., 4729., 4730. és 4731. hrsz. ingatlanra 181 frt; a gelencei 859. sz. tjkben A + 3285., 3286., 3287., 3288., 3289. és 3290. hrsz. ingatlanra 71 frt; a 4755., 4756., 4757., 4758. és 4759. hrsz. ingatlanra 25 frt; A gelencei 872. sz. tjkvben A + 1 rend és 4732., 4733., 4734., 4735., 4736., 4737., 4738., 4739., 4740., 4741., 4742., 4743.,

4744., 4745., 4746., 4747., 4748., 4760., 4761., 4762., 4763., 4764., 4765., 4766., 4767., 4768., 4769., 4770., 4771., 4772., 4773., 4774., 4775., 4776., hrsz. ingatlanból Cseh Gáspár tulajdonjándóságára 9 frt és a 2. rendszám 5131., 5132., 5133., 5134., 5135., 5136., 5137., 5138., 5139., 5140., 5141., 5142., 5143., 5144., 5145., 5146., 5147., 5148. hrsz. ingatlanra 136 frt; és a gelencei 873. sz. tjkvben A + 5039., 5040., 5041., 5042., 5043., 5044., 5045., 5046., 5047., 5048., 5049., 5050., 5051., 5052., 5053., 5054., 5055., 5056., 5057., 5058., 5059., 5060., 5061., 5062., 5063., 5064., 5065., 5066., hrsz. alatt foglalt ingatlanra 90 frt, összesen 1284 frt vételárban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanokra 1899. évi szeptember hó 18-ik napján délelőtti 8 órakor Gelence község házában magtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékat készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényezik 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi december hó 1-én 3333 sz. a. kelt. I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegélyeztetik.

A kovásznai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Kovásznán, 1898. évi május hó 29-ik napján.

Száva,
(89.) 1-1. kir. eljárás bíró

Árverési hirdetmény.

Folyó hó 31-én egy „Hungária“ 15 soros

vetőgép

önkéntes árverésen a városház előtt el fog árvereztetni.

Szócs Ferencz,
géptulajdonos.

88. (2-2.)

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a föld-
birtokos urakat, hogy a folyó évi cséplési időnyre a

CSÉPLŐ RÉSZT

következően állapítottam meg, t. i. 200 zsákig
28-án, 200-tól 600-ig 30-án és
600-on felül egyezség szerint.

Szócs Ferencz,
géptulajdonos.

87. (2-2.)

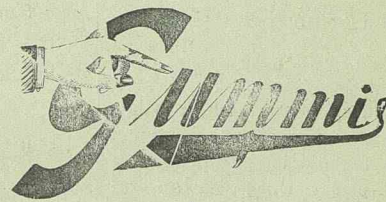
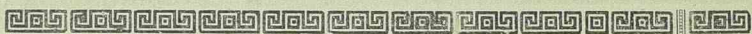
Hirdetések

olcsó áron

felvételnek

e lap

kiadóhivatalában.

és

halhólyag

elsőrangú orvosi tekintélyek nyilatkozatai szerint a legmeg-
bizhatóbb és feltétlenül ártalmatlan óvszer urak és höl-
gyek számára.

Ára tuczatoként eredeti párisi csomagolásban:

Gummi, elsőrendű gyártmány	0.80 6.- frtig
Halhólyag kiváló finom minőség	2.- 8.- "
Capottes americans (rövid)	2.- 5.- "
Gyűjtemény uraknak igen czélszerűen do- bozokban összeállítva	3.- 10.- "
Suspensorium	0.50 3.- "
Párisi női szivaeska (Safety-Sponges)	2.- 6.- "
Irrigator teljesen felszerelve	1.805.- "
Eredeti pessarium oclusivum (Peliporus) Menzinga tanár szerint	1.80-2.50 "
Vezető hozzá külön	1.50 "
"Diana-öv", szab. havibaj elleni köt.	3.50-5.- "
(minden hölgynek nélkülözhetetlen.)	
Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl:	

KELETI J.

cs. és kir. orvos sebészeti mű- és kötszer-gyáros
BUDAPESTEN, (Alapított 1878.)

IV. Koronaherceg-utca 17.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ezen hirdetés tulajdonosának vételnél 10% engedélyeztetik.

Ezen hirdetés tulajdonosának vételnél 10% engedélyeztetik.

